

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Методика викладання інструментального виконавства» складена Щербаком І.В.. відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ступеня магістра спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичне, методичне та практичне засвоєння інструментального виконавства на музичному інструменті.

Міждисциплінарні зв'язки: «Додатковий музичний інструмент», «Інструментальне виконавство з методикою викладання», «Методика музичного навчання та виховання», «Методика художньо-педагогічного аналізу творів мистецтв в ЗНЗ», «Педагогічна практика».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Методика викладання інструментального виконавства» є формування у майбутнього викладача фахових дисциплін готовності до навчання та викладання музичного інструменту у ЗЗСО та ЗВО.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика викладання інструментального виконавства» є:

- ознайомити з педагогічним досвідом вітчизняної і зарубіжної інструментальних шкіл;
- засвоїти теоретичні основи сольного інструментального виконавства;
- засвоїти програмні вимоги з музичного інструменту;
- визначити найбільш типові проблемні питання щодо методики викладання інструментального виконавства;
- засвоїти мету, завдання та зміст дисципліни, принципів і методів її викладання;
- опанувати методики роботи над навчальним репертуаром у класі основного музичного інструменту.

1.3. Згідно з вимогами ОПП студент оволодіває такими компетентностями:

ФК 1. Здатність користуватися символікою і сучасною термінологією музичної мови.

ФК 4. Здатність до виявлення музикальності, виконавські (інструментальні, вокально-хорові, диригентські), інтерпретаційні, артистичні уміння, виконавську надійність вчителя музичного мистецтва та викладача фахових дисциплін.

ФК 6. Здатність відчувати і демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до музичних творів, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування, збереження, відтворення і художньо-педагогічне тлумачення змісту і смислу творів мистецтва.

ФК 8. Здатність формувати в учнів предметні (спеціальні) компетентності.

ФК 10. Вміти підбирати музичний матеріал (інструментальний, вокальний) відповідно до особливих освітніх потреб учнів.

Програмні результати:

ПРН 1. Знати музичну термінологію, розуміти основні концепції та системи музично-педагогічних наук.

ПРН 2. Знати сучасні теоретичні основи музики, педагогіки мистецтва, технології викладання фахових дисциплін.

ПРН 4. Інтегрувати складні професійні уміння гри на музичних інструментах, співу, диригування музичними колективами, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність (самооцінку, самоконтроль, саморегуляцію).

ПРН 6. Демонструвати уміння вирішувати музично-педагогічні проблеми, оригінальність і гнучкість творчого мислення у процесі конструювання, інтерпретації та реалізації музично-педагогічних ситуацій.

ПРН 12. Вміти вчитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 400 годин / 4 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

І семестр

Кредит 1. Методика роботи над поліфонічним твором та п'єсою.

Тема 1. Розбір поліфонічного твору (варіанти редакцій, аплікатура, фразування, динамічний план, інтерпретаторські версії)

Тема 2. Розбір п'єси віртуозного або кантиленного характеру

Кредит 2. Технічні труднощі.

Тема 3. Подолання технічних труднощів в поліфонічному творі

Тема 4. Подолання технічних труднощів в п'єсі віртуозного або кантиленного характеру

Тема 5. Робота над засобами музичної виразності в поліфонічному творі.

II семестр

Кредит 1. Художньо-виконавський план.

Тема 1. Створення художньо-виконавського плану поліфонічного твору.

Тема 2. Створення худ.-виконавського плану п'єси віртуозного або кантиленного характеру.

Кредит 2. Художній образ.

Тема 3. Розкриття художнього образу поліфонічного твору.

Тема 4. Розкриття художнього образу п'єси віртуозного або кантиленного характеру.

3. Рекомендована література

Базова

1. Інструментальне виконавство: теорія, історія та практика : колективна монографія / В. А. Гусак, В. С. Калабська, Т. І. Кремешна, Т. А. Радзівіл, О. С. Умрихіна. – Умань : «Візаві», 2016. 186 с.
2. Праксеологічна спрямованість професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва : монографія / О. І. Стріхар та ін. Миколаїв : «РАЛ-поліграфія», 2016. 300 с.
<http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/handle/123456789/565>
3. Ревенко Н. Інструментальне виконавство (Фортепіано). Частина I: (навчально-методичний посібник / Н.Ревенко. – Миколаїв: «РАЛ-поліграфія», 2018. 318 с.
4. Теорія і практика акомпанементу: [навчально-методичний посібник до курсу «Концертмейстерський клас» та «Основи праці в студії» для студентів мистецьких спеціальностей] /Уклад.: І.Г.Стотика, Е.А.Власенко, Я.В.Сопіна, О.В.Стотика / Заг. ред Стотика І.Г.- Мелітополь: МДПУ, 2018. 127 с.
<http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/6046/1/Теорія%20і%20практика%20Акомпанементу%20ост.%20вар..pdf>
5. Шукайло В. Ф. Шлях до майстерності піаніста: навчально-методичний посібник. / В. Ф. Шукайло – Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2017. 206 с.
<http://num.kharkiv.ua/share/pdf/Shukaylo.pdf>
6. Щербак І. В. Інструментально-виконавська підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва як психолого-педагогічна проблема / І. В. Щербак // Наукові записки / Ред. кол. : В. В. Радул, С. П. Величко та ін. – Випуск 141. Частина II. Серія : Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. С. 93–97.
<https://www.cuspu.edu.ua/ua/2014-rik/3-mizhnarodna-internet-konferentsiia-2015/sektsiia-2/3550-instrumentalno-vykonavska-pidhotovka-maybutnoho-vchytelya-muzychnoho-mystetstva-yak-psykholoho-pedahohichna-problema>
7. Щербак І. В. Педагогічні умови виховання творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. Херсон : Видавничий дім «Гельветика». 2016. Вип. LXXIV. Том 2. С. 89–93.
<https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/1985>
8. Щербак І. В. Професійні властивості майбутніх учителів музичного мистецтва / І. В. Щербак // Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал /

- голов. ред. А. А. Сбруєва. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. № 9 (63). С. 224–235. <https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/1188>
9. Щербак, І. В. Розвиток професійних властивостей майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Наукові записки, 174. Сер. Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2019. С. 159–164.* https://www.cuspu.edu.ua/images/download-files/naukovi-zapysky/176/nz_176-159-163.pdf
10. Щербак І. В. Технологічний процес розкриття художнього образу музичного твору майбутніми вчителями музичного мистецтва / І. В. Щербак // Мистецька освіта : історія, теорія, технології : зб.наук.праць / за заг. ред. докт. пед. наук, проф. Т. А. Смирнової. – Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2015. С.166–173.

Допоміжна

1. Організація інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музики в умовах модульно-рейтингового навчання / І.К. Глазунова. - К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2015. 68с.
2. Ревенко Н.В. Фортепіанна творчість українських композиторів у контексті розвитку музичної культури України (80-90-ті роки ХХ ст.): монографія / Н.В. Ревенко. – Миколаїв: «РАЛ-поліграфія», 2018. 238 с.
3. Щербак І. В. Додатковий музичний інструмент (акордеон/баян): навч.-метод. посіб. Миколаїв, 2022. 235 с.
<http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/handle/123456789/1091>

Інформаційні ресурси

1. <http://noni.org.ua/>
2. www.quatre-mains.net/
3. <http://www.ukrbook.net>
4. <http://www.nbu.gov.ua>
5. nlib.org.ua/ru/nlib/catalog
6. <http://www.europeana.eu/portal>
7. <http://www.rudolphsmusic.com/>
8. <https://mashamusic.org/about/found/>
9. <http://www.twirpx.com/files/art/music>
10. <https://classical.suspilne.media/list.php>
11. <https://lib.oa.edu.ua/funds/music/public>
12. <http://elib.nplu.org/collection.html?id=33>
13. <http://www.quellen.org.ua/ru/gallery/album/4>
14. www.e-reading.org.ua/book.php?book=104929
15. <http://notonosec.at.ua/load/ansambli/narodnye/15>
16. <http://www.akolada.org/index.php?page=biblioteka>
17. <https://sites.google.com/site/klasicnamuzikazahidnoieevropi/home>
18. mirknig.com/knigi/kultura/1181553568-tehnika-fortepyannoy-igry.html
19. <https://sites.google.com/site/muzicarts7325/home/instrumentalna-muzika>
20. <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.vixi.halidonmusic&hl=uk&gl=US>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: контрольні і практичні роботи, індивідуальні завдання, концертні виступи.